

V současné době jsme svědky nebývalého vzestupu zájmu o otázky, související s problematikou národní, resp. etnické či regionální identity. Někteří badatelé v oblasti antropologie hovoří o podzimu národů, analogicky podle jara národů, tj. období prudkého vzrůstu národnostního citění a emancipačního hnutí menšinových etnik v Evropě 19. století.

Český sociolog Jan Keller dává tento současný fenomén do přímé souvislosti s globalizací způsobu života na přelomu 20. a 21. století: Oživené národnostní citění je formou potvrzení skupinové identity jako reakce na pocit ztráty jedinečnosti ve světě, který se stále více uniformizuje. Tím lze zároveň vysvětlit, proč mají tyto tendence na počátku 21. století daleko větší rozsah- zdaleka se totiž neomezují pouze na Evropa občas i daleko nebezpečnější projevy, než ve století devatenáctém.

Oživené národnostní citění vede dnes nezdávka k nárůstu nezdravého nacionalizmu, který může mít ve svých krajních formách zhoubné následky - příkladem za všechny může sloužit oblast bývalé Federativní socialistické republiky Jugoslávie, kde po léta uměle potlačované národnostní problémy vedly ke zničujícímu válečnému konfliktu. Zneklidňující je však i nárůst oblíbenosti nacionálně, resp. nacionalisticky orientovaných politických stran v zemích o zdánlivě stabilním demokratickém systému, jako je např. Rakousko, ale také Francie.

Vedle těchto forem však s sebou vlna oživené etnicity přináší také zesílený zájem o kulturní a jazykovou identitu. Omezíme-li se na Evropu, můžeme tuto tendenci konstatovat téměř všude tam, kde žijí v rámci větších státních útvarů potomci menšinových autochtonních etnických společenství, resp. příslušníci kulturně, jazykově, nebo nábožensky výrazných skupin obyvatelstva, lišících se z tohoto úhlu pohledu od majoritního společenství.